

Un denar rar de la Octavianus Augustus Caesar din colecția prof. univ. dr. Titu Georgescu

Valentin Dolfi*

* Biblioteca Publică „Alexandru Iliescu”, Băile Govora, România, e-mail: bibliotecagovora@yahoo.com.

Abstract: *A rare denarius from Octavianus Augustus Caesar from the collection of Professor Titu Georgescu, PhD. At the invitation of Mrs. Elena Georgescu, I researched on several occasions, the personal library of Professor Titu Georgescu, who in 1999, chose to settle permanently in Râmnicu Vâlcea.*

For me, passionate about numismatics, it was a great surprise to find in the professor's archive, a very interesting collection of coins dating from the Roman and Byzantine period, but also coins with the effigies of Kings Carol I, Ferdinand and Michael, up to the coins of the Romanian People's Republic. In particular, it caught my attention a group of coins displayed in a glass frame, as numismatic collections used to be kept long ago, received as a gift by Professor Titu Georgescu, from the passionate researcher and collector Gheorghe Georgescu, from the city of Corabia, Olt County.

About Gheorghe Georgescu, the collector from Corabia, wrote Professors D. Berciu, D. Tudor and V.G. Paleolog, who have been doing research in this area since 1934. References to the collection of antiquities Gh. Georgescu-Corabia were also made by Vasile Opreș, Ion Berciu, Constantin C. Petolescu, Ion T. Dragomir and Ioan Oriș. Gh. Georgescu-Corabia was a collector in love with the vestiges of the local past, with concerns for the discovery and research of prehistoric and Roman archaeological evidence, including numismatics, which through his activity, saved from destruction and alienation testimonies that made important contributions in clarifying some issues from very important periods of our history.

Of the greatest importance is that his collection formed the basis of the organization, in 1951, of the Museum of Archaeology and Ethnography in Corabia, the collector Gh. Georgescu being considered the founder of this museum.

I present in this article a denarius issued by the monetary magistrate Lucius Aquillius Florus, during the reign of Octavianus

Augustus Caesar, the first Roman Emperor. The coin is rare and is one of the 20 ancient coins given by the collector Gh. Georgescu-Corabia, to the Professor Titu Georgescu.

Keywords: Octavianus Augustus Caesar, denarius, numismatic collection, Professor Titu Georgescu, PhD.

La invitația doamnei Elena Georgescu, am cercetat în mai multe rânduri biblioteca personală a profesorului universitar Titu Georgescu, care, în anul 1999, a ales să se stabilească definitiv la Râmnicu Vâlcea. În vasta bibliotecă a profesorului am găsit numeroase lucrări de istorie națională, din sfera preocupărilor sale, dar și lucrări de filosofie, drept, sociologie și literatură, multe dintre ele cu dedicații de la colaboratorii săi, dar și de la studenții pe care i-a îndrumat în activitatea de studiu și de cercetare. Conform dorinței profesorului, o parte a bibliotecii sale a fost donată Bibliotecii Județene „Antim Ivireanul”, în anul 2004, când Consiliul Municipal și Primăria din Râmnicu-Vâlcea i-au acordat titlul de Cetățean de Onoare, acțiunea de donație fiind în desfășurare.

Pentru mine care sunt pasionat de numismatică, a fost o mare surpriză să găsesc în arhiva profesorului o deosebit de interesantă colecție de monede datând din perioada romană și bizantină, dar și monede cu efiigiile regilor Carol I, Ferdinand și Mihai, până la monedele Republicii Populare Române. În mod deosebit mi-a atras atenția un grupaj de monede încadrate într-o ramă cu geam, așa cum se păstrau mai demult colecțiile numismatice, primit în dar de profesorul Titu Georgescu, de la pasionatul cercetător și colecționar Gheorghe Georgescu, din orașul Corabia, pe care a avut bucuria să-l cunoască mult mai târziu, deși amândoi erau născuți în același oraș-port la Dunăre, purtau același nume de familie și au locuit în tinerețe pe aceeași stradă C. A. Rosetti. Semnificativă coincidență pentru doi oameni, un istoric și un colecționar, pasionați de păstrarea și punerea în valoare a vestigiilor naționale.

Profesorul Titu Georgescu a păstrat în biblioteca personală și câteva lucrări de istorie cu dedicații deosebit de frumoase, datorite de colecționarul Gheorghe Georgescu, cel care poate fi o mândrie și un exemplu de dăruire pentru Corabia de ieri și de astăzi. Pe una dintre lucrările care prezintă rezultatul cercetărilor arheologice de la Cetatea romană de la Sucidava (Celeiu) și din alte zone ale Olteniei, colecționarul Gheorghe Georgescu, în dedicația pentru istoricul Titu

---

Georgescu, a scris: „Cu deosebită stimă și prețuire pentru dragostea ce purtați locului natal. 25 noiembrie 1967”. Toate materialele dăruite istoricului și profesorului Titu Georgescu, de colecționarul Gheorghe Georgescu, vor fi donate la dorința familiei, Muzeului de Istorie Corabia, jud. Olt.

Despre Gheorghe Georgescu, colecționarul din Corabia, au scris profesorii D. Berciu, D. Tudor și V.G. Paleolog, care au făcut cercetări în această zonă încă din anul 1934, și cu care au ținut permanent legătura, informându-se și sfătuindu-se. Una dintre primele mențiuni referitoare la activitatea colecționarului Gh. Georgescu, o găsim în articolul „*O colecție de antichități din județul Romanați - Gh.Georgescu-Corabia*”, publicat în anul 1934, în “Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice”¹, sub semnătura profesorului D. Berciu: “D. Gh.Georgescu, directorul Băncii Comerțului din Corabia, a adunat și a conservat o mulțime de antichități de tot felul, datând din vremurile îndepărtate ale neoliticului nostru și până în epoca mai veche românească. Prin zelul și sacrificiile sale materiale, d.Gh. Georgescu a reușit să suplinească un gol: lipsa unui muzeu județean, a cărui prezență ar fi fost necesară în regiunea aceasta, așa de bogată în mărturii ale trecutului și asupra căreia au atras atenția încă de mult Cesar Bolliac și Alexandru Odobescu [...] Merită, pe de altă parte a se sublinia aici și grija deosebită a d-lui Georgescu de a căuta să fie totdeauna în strânsă legătură cu cei ce se interesează direct de mersul descoperirilor oltene, ceia ce constituie, de sigur, o justificată laudă. Multe dintre obiectele colecției d-sale câștigă o reală valoare științifică și prin aceia că li se pot determina condițiile de găsire. Deocamdată ne mărgenim a prezenta numai majoritatea materialelor caracteristice pro-și pro-toistorice din colecția de la Corabia, făcându-ni în același timp și o plăcută datorie de a semnala specialiștilor existența unei secții clasice destul de bogate, formată din monumente sculpturale, întregi sau fragmentare: ceramică, ustensile, opaițe și mai ales numeroase monete de aramă, de bronz și argint, helenistice, republicane și imperiale romane”.

În anul 1937, revenind asupra aceluiași subiect, profesorul D. Berciu publică lucrarea *Colecția de Antichități Gh. Georgescu*,

---

¹ Berciu 1934, p. 74-85.

*Corabia: cercetari și săpături arheologice*², amplu completată cu informații și ilustrații noi, evidențiind prin cuvinte laudative pe colecționarul corăbian, care fiind doar funcționar superior la Banca comercială din orașul Corabia: “din modestele domniei sale mijloace a subvenționat săpăturile ce le-am făcut în ultimii trei ani cu domnia sa, în diferite părți ale Județului Romanați. Din salariul său de la bancă a subvenționat ani la rând această activitate din pasiune și răspundere pentru valorile trecutului”.

Întocmind un catalog al aceleiași colecții, profesorul Dumitru Tudor³ scria în anul 1936: “În colecția d-lui Georgescu se găsesc mai multe mii de monete, toate achiziționate din Câmpia românățeană. Cele mai vechi sunt din epoca helenistică și republicană romană, de aur și argint. Majoritatea o formează cele imperiale romane din sec. II și III d. Chr. Nu lipsesc nici cele bizantine, între care și câteva piese de aur. Un catalog al lor nu l-am putut face până acum, cerându-mi mult timp și manuale de numismatică la îndemână”.

În studiul *Arheologia preistorică a Olteniei*, publicat în două numere consecutive din “Arhivele Olteniei⁴”, profesorul D. Berciu face din nou referire la colecția Gh. Georgescu-Corabia. Referiri la colecția de antichități Gh. Georgescu-Corabia au mai făcut și Vasile Opriș⁵, Ion Berciu⁶, Constantin C. Petolescu, Ion T. Dragomir⁷ și Ioan Oriș⁸.

Gh. Georgescu-Corabia a fost un colecționar îndrăgostit de vestigiile trecutului local, cu preocupări pentru descoperirea și cercetarea mărturiilor preistorice și de arheologie romană, inclusiv numismatice, care prin activitatea sa a salvat de la distrugere și înstrăinare mărturiile care au adus importante contribuții în clarificarea unor probleme din perioade foarte importante ale istoriei noastre. De cea mai mare importanță este însă faptul că respectiva colecție a stat la baza organizării, în anul 1951, a Muzeului de Arheologie și Etnografie

---

² Berciu 1937, p. 53. Din această lucrare păstrez în colecția personală un exemplar cu autograful marelui colecționar: “Nepoatei mele Pufa, drept prețuire pentru dragostea ce poartă cu mult drag vestigiilor arheologice din trecutul îndepărtat al poporului nostru – Corabia 4 aug 1969 Geo”.

³ Tudor 1936, p. 389.

⁴ Berciu 1939a, p. 2-3; Berciu 1939b, p. 370-371.

⁵ Opriș 1976, p. 20.

⁶ Berciu, Petolescu 1976, p. 59.

⁷ Dragomir 1983, p. 67.

⁸ Oriș 1994.

Corabia, colecționarul Gh. Georgescu fiind considerat întemeietorul muzeului.

Prezintă în articolul de față, un denar emis de magistratul monetar Lucius Aquillius Florus, în timpul domniei lui Octavianus Augustus Caesar, primul împărat roman. Moneda este rară și face parte dintre cele 20 de monede antice dăruite de colecționarul Gh. Georgescu-Corabia, profesorului universitar Titu Georgescu: denar; Roma; 19-18 î.Chr.; Ag; 3,81 g; 19,40 mm; Av. L A Q V I L L I V S F L O R – V S I I I V I R, Capul lui Sol⁹ încununat de raze spre dreapta; Rv. C A E S A R · A V G V S T V S, cvadrigă spre dreapta, deasupra într-un coș trei spice de porumb; în exergă S.C.

Potrivit profesorului D. Berciu¹⁰, monedele din secțiunea numismatică a colecției Gh. Georgescu-Corabia, provin în general din descoperiri întâmplătoare de pe teritoriul Olteniei, deci și moneda prezentată de noi în acest articol.

BIBLIOGRAFIE

Berciu 1934 – D. Berciu, *O colecție de antichități din județul Romanați–Gh.Georgescu-Corabia*, în “Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice”, Anul XXVII, fasc. 80, Așezământul tipografic “Datina Românească”, Vălenii de Munte, aprilie-iunie 1934, p. 74-85; <https://patrimoni.ro/images/BCMI/Buletinul-Comisiunii-Monumentelor-Istorice-1934-anul-XXVII.pdf>

Berciu 1937 – D. Berciu, *Colecția de Antichități Gh. Georgescu, Corabia: cercetari și săpături arheologice*, Unirea, Tipografie și legătorie de cărți, Caracal, 1937, 85 p.

Berciu 1939a – D. Berciu, *Arheologia preistorică a Olteniei*, “Arhivele Olteniei” nr. 101-103, Anul XVIII, ianuarie-iunie 1939, Editura Ramuri, Craiova, p. 2-3.

Berciu 1939b – *Arheologia preistorică a Olteniei: Epoca bronzului, a fierului și a migrațiunii popoarelor*, “Arhivele Olteniei” nr. 104-106, Anul XVIII, iulie-decembrie 1939, Editura Ramuri, Craiova, p. 370-371;

http://82.77.64.216/opac/bibliographic_view/223493;jsessionid=AE05

---

⁹ Zeul Soarelui în mitologia romană, n.n. porumb; în exergă S.C.

¹⁰ Berciu 1937, p. 53.

11D2191AF69F60086514D02C97BC?pn=opac%2FSearch&q=author_sort%3A%22plante%22&lang=rum.

Berciu, Petolescu 1976 – Ion Berciu, Constantin C. Petolescu, *Les cultes orientaux dans la Dacie méridionale*, avec un frontispice, une carte et 32 planches, E.J.Brill, Leiden, Netherlands, 1976, p. 59.

Dragomir 1983 – Dr. Ion T. Dragomir, *Vultur de bronz, o nouă emblemă militară romană descoperită în sudul roman al Moldovei*, Muzeul Național, VII, București, 1983, p. 63-68; <http://muzeulnationaljournal.ro/?articol=26926-vultur-de-bronz-o-noua-emblema-militara-romana-descoperita-in-sudul-roman-al-moldovei-aigle-en-bronze-un-nouveau-embleme-militaire-romain-decouvert-au-sud-romain-de-la-moldavie>.

Opriș 1976 – Vasile Opriș, *O istorie a ceramicii preistorice din colecția Maria și dr. George Severeanu*, Revista de Cercetări Arheologice și Numismatice, Anul II, nr. 2, 2016, p. 20; http://rcan.muzeulbucurestiului.ro/fisiere/02-Revista-de-Cercetari-Arheologice-si-Numismatice-Anul-II-nr-2-2016_012.pdf.

Oriș 1994 – Ioan Oriș, *Istoria Muzeelor din România*, Editura Museion, București, 1994; <http://muzeum.szovata.ro/roman/muznas.htm>.

Tudor 1936 – D. Tudor, *Colecția Gh. Georgescu-Corabia. Catalog descriptiv și figurativ (1930-1936)*, “Arhivele Olteniei”, 15, nr. 86-88, iulie-decembrie 1936, p. 373-389. <http://www.digibuc.ro/colectii/arhivele-olteniei---1936-c2631>.

Fig.1. Denar, Caesar Augustus, 19-18 î.Chr. (mărime 4x1)